

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO FONDO VALDYBA PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

Valstybės biudžetinė įstaiga, Konstitucijos pr. 12, LT-09308 Vilnius,
tel.: 8 700 70 080, (8 5) 272 4864, faks. (8 5) 272 3641, el. p. sodrainfo@sodra.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191630223

Fondo valdybos teritoriniams skyriams

2010-01-14 Nr. (9.24) I-223
I Nr.

Kopija
Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos
Respublikos finansų ministerijos
Faksu Nr. (8 5) 212 5604

Valstybinei ligonių kasai prie Sveikatos
apsaugos ministerijos
Faksu Nr. (8 5) 236 4111

Mėnesiniam žurnalui "Apskaita ir mokesčių
apžvalga"
Faksu Nr. (8-5) 210 1270

DĖL VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO IR PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO ĮMOKŲ

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba), atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo 2, 4, 7, 8, 9 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo (Žin., 2009, Nr. 93-3981) bei Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 6, 8, 17, 18, 19 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo (Žin., 2009, Nr. 93-3983) nuostatas, parengė išaiškinimą dėl valstybinio socialinio draudimo įmokų (toliau – VSD įmokos) ir privalomojo sveikatos draudimo įmokų (toliau – PSD įmokos), kurias administruos Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos, skaičiavimo ir mokėjimo 2010 metais.

1. Dėl individualių įmonių savininkų ir ūkinių bendrijų tikrųjų narių VSD ir PSD įmokų.

Pagal Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo (Žin., 1991, Nr. 17-447; 2004, Nr. 171-6295; redakcija nuo 2010-01-01, toliau – VSD įstatymas) 4 straipsnio 3 dalį, individualių įmonių savininkai ir ūkinių bendrijų tikrieji nariai, kaip savarankiškai dirbantys asmenys, privalomai draudžiami pensijų socialiniu draudimu pagrindinei ir papildomai pensijos dalims (VSD įstatymo 3 straipsnio 1 punktą), ligos ir motinystės socialiniu draudimu, kai draudžiama tik motinystės, tėvystės ir motinystės (tėvystės) išmokoms gauti (VSD įstatymo 3 straipsnio 2 punktą), ir sveikatos draudimu (VSD įstatymo 3 straipsnio 5 punktą).

VSD įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 1 punkte numatyta, kad individualios įmonės savininko, taip pat ūkinės bendrijos tikrojo nario VSD įmokų bazę sudaro individualios įmonės ar ūkinės bendrijos Fondo valdybos su Valstybine mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos (toliau – Valstybinė mokesčių inspekcija) nustatyta tvarka deklaruoto ir su Fondo valdybos teritoriniu skyriumi bei teritorine valstybine mokesčių inspekcija suderinto dydžio suma, kuri

kalendoriniais metais išsiimama individualios įmonės savininko ar ūkinės bendrijos tikrojo nario asmeniniams poreikiams ir kuri kalendorinių metų mėnesį negali būti mažesnė kaip minimalioji mėnesinė alga.

Taigi individualios įmonės savininko ar ūkinės bendrijos tikrojo nario asmeniniams poreikiams išsiimta suma laikoma:

1) individualios įmonės (už savininką) arba ūkinės bendrijos (už ūkinės bendrijos tikrąjį narį) Fondo valdybos teritoriniam skyriui deklaruota suma, kuri kalendorinių metų mėnesį negali būti mažesnė negu minimalioji mėnesinė alga ir negali būti didesnė negu 4 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų einamųjų metų draudžiamųjų pajamų dydžių suma per mėnesį, o kalendoriniais metais negali būti didesnė negu 48 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų einamųjų metų draudžiamųjų pajamų dydžių suma;

2) tuo atveju, kai individualios įmonės savininkas (ūkinės bendrijos tikrasis narys) Valstybinei mokesčių inspekcijai, kalendoriniams metams pasibaigus, savo metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje deklaruos su darbo santykiais susijusias pajamas (02 pajamų rūšies kodas), didesnes negu Fondo valdybos teritoriniam skyriui deklaruota individualios įmonės (už savininką) arba ūkinės bendrijos (už ūkinės bendrijos tikrąjį narį) asmeniniams poreikiams išsiimta suma, laikoma, kad asmeniniams poreikiams buvo išsiimta Valstybinei mokesčių inspekcijai deklaruota individualios įmonės savininko (ūkinės bendrijos tikrojo nario) su darbo santykiais susijusių pajamų suma (02 pajamų rūšies kodas). Mokėtinas VSD ir PSD įmokų skirtumas apskaičiuojamas nuo individualios įmonės savininko (ūkinės bendrijos tikrojo nario) metinėje pajamų deklaracijoje deklaruotos sumos;

3) tais atvejais, kai individuali įmonė (už savininką) arba ūkinė bendrija (už ūkinės bendrijos tikrąjį narį) Fondo valdybos teritoriniam skyriui nedeklaruoja išsiimamos asmeniniams poreikiams sumos, individuali įmonė (ūkinė bendrija) VSD ir PSD įmokas už kiekvieną mėnesį turi sumokėti nuo sumos, kuri yra lygi minimaliam mėnesinės algos dydžiui. VSD ir PSD įmokos neperskaičiuojamos, jeigu kalendoriniams metams pasibaigus individualios įmonės savininkas (ūkinės bendrijos tikrasis narys) Valstybinei mokesčių inspekcijai savo pajamų mokesčio deklaracijoje nedeklaravo su darbo santykiais susijusių pajamų (02 pajamų rūšies kodas).

Deklaruotų išsiimtų sumų suderinimas vyks pasibaigus kalendoriniams metams. Valstybinė mokesčių inspekcija pateiks Fondo valdybai informaciją apie individualios įmonės savininko (ūkinės bendrijos tikrojo nario) metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje deklaruotas su darbo santykiais susijusias pajamas (02 pajamų rūšies kodas).

Pagal Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo (Žin., 2002, Nr. 123-5512, redakcija nuo 2010-01-01, toliau – SD įstatymas) 17 straipsnio 1 ir 2 dalis, įmonės savininko, taip pat ūkinės bendrijos tikrojo nario PSD įmokos skaičiuojamos nuo pajamų, nuo kurių skaičiuojamos VSD įmokos. Taigi, 2010 metais individualios įmonės savininko ar ūkinės bendrijos tikrojo nario mėnesio VSD ir PSD įmokos skaičiuojamos ir mokamos nuo jų išsiimamos individualios įmonės savininko ar ūkinės bendrijos tikrojo nario asmeniniams poreikiams sumos, kuri kalendorinių metų mėnesį negali būti mažesnė kaip minimalioji mėnesinė alga. Jeigu individualios įmonės savininkas (ūkinės bendrijos tikrasis narys) iš individualios įmonės (ūkinės bendrijos) asmeniniams poreikiams per mėnesį neišsiims lėšų, VSD ir PSD įmokos turi būti mokamos nuo minimalios mėnesinės algos dydžio per mėnesį. Šiuo metu minimaliosios mėnesinės algos dydis - 800 Lt.

Pagal SAV pranešimo apie savarankiškai dirbančius asmenis pateikimo taisyklių, patvirtintų Fondo valdybos direktoriaus 2010 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. V-35 (toliau – SAV pateikimo taisyklės), 5.1 ir 8 punktus individualios įmonės, ūkinės bendrijos Fondo valdybos teritoriniam skyriui turi pateikti SAV pranešimą apie savarankiškai dirbančius asmenis už atskaitinį mėnesį iki kito mėnesio penkioliktos dienos tuo atveju, jeigu už individualios įmonės savininką (ūkinės bendrijos tikruosius narius) deklaruoja ir sumoka VSD įmokas nuo mėnesio sumos, didesnės kaip minimalioji mėnesinė alga.

VSD įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad individualios įmonės moka VSD įmokas už šių įmonių savininkus, tikrosios ūkinės bendrijos ir komandinės ūkinės bendrijos – už jų tikruosius narius. SD įstatymo 18 straipsnio 3 dalis numato PSD įmokas mokėti VSD įstatymo

nustatyta tvarka. Tai reiškia, jog 2010 metais individuali įmonė (ūkinė bendrija), analogiškai kaip ir VSD įmokas, iš savo lėšų turės priskaičiuoti ir sumokėti 9 procentų PSD įmokas už individualios įmonės savininką (ūkinės bendrijos tikrąjį narį). Individualios įmonės savininko, taip pat ūkinės bendrijos tikrojo nario VSD ir PSD įmokos mokamos kartą per mėnesį, ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio paskutinės dienos. Individualios įmonės (ūkinės bendrijos) už individualios įmonės savininką (ūkinės bendrijos tikrąjį narį) VSD ir PSD įmokas moka skirtingais įmokų kodais.

Individualios įmonės savininko, taip pat ūkinės bendrijos tikrojo nario VSD ir PSD įmokų bazė kalendoriniais metais negali būti didesnė negu 48 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų einamųjų metų draudžiamųjų pajamų dydžių suma, o šių įmokų bazė per mėnesį negali būti didesnė negu 4 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų einamųjų metų draudžiamųjų pajamų dydžių suma (VSD įstatymo 7 straipsnio 4 dalis). Šiuo metu patvirtintas einamųjų 2010 metų draudžiamųjų pajamų dydis – 1170 Lt, t. y. 48 draudžiamųjų pajamų dydžių suma sudaro 56 160 Lt. VSD ir PSD įmokų bazės ribos perskaičiuojamos proporcingai veiklos vykdymo laikotarpiui tais atvejais, kai individuali įmonė ar ūkinė bendrija vykdė veiklą ne visus mokesčius metus.

Individualių įmonių savininkams, taip pat ūkinių bendrijų tikriesiems nariams, kaip savarankiškai dirbantiems asmenims, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2010 metų rodiklių patvirtinimo įstatyme (Žin., 2009, Nr. 151-6783, toliau – Biudžeto rodiklių įstatymas) nustatytas valstybinio pensijų bei ligos ir motinystės, kai draudžiama motinystės, tėvystės ir motinystės (tėvystės) pašalpoms, socialinio draudimo bei sveikatos draudimo 37,5 procentų dydžio tarifas ir jo dydžiai atskiroms socialinio draudimo rūšims: pensijų socialiniam draudimui – 26,3 procento, ligos ir motinystės, kai draudžiama motinystės, tėvystės ir motinystės (tėvystės) socialinio draudimo pašalpoms – 2,2 procento, sveikatos draudimui – 9 procentai.

Pavyzdys

Tarkime, kad individuali įmonė Fondo valdybos teritoriniam skyriui deklaravo, kad individualios įmonės savininkas 2010 metais asmeniniams poreikiams išsiėmė 19200 Lt ir individuali įmonė sumokėjo 5472 Lt VSD įmokų ($19200 \text{ Lt} \times 28,5 \text{ proc.} = 5472 \text{ Lt}$) ir 1728 Lt PSD įmokų ($19200 \text{ Lt} \times 9 \text{ proc.} = 1728 \text{ Lt}$). Individualios įmonės savininkas Valstybinei mokesčių inspekcijai pateiktoje savo metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje kaip su darbo santykiais susijusias pajamas (02 pajamų rūšies kodas) deklaravo 28800 Lt. Individuali įmonė už individualios įmonės savininką turi papildomai sumokėti nuo 9600 Lt sumos ($28800 \text{ Lt} - 19200 \text{ Lt}$) 2736 Lt VSD įmokų ($9600 \text{ Lt} \times 28,5 \text{ proc.} = 2736 \text{ Lt}$) ir 864 Lt PSD įmokų ($9600 \times 9 \text{ proc.} = 864 \text{ Lt}$).

Pavyzdys

Tarkime, kad individuali įmonė 2010 metais kiekvieną mėnesį už individualios įmonės savininką mokėjo VSD ir PSD įmokas nuo minimaliosios mėnesinės algos dydžio ($800 \text{ Lt} \times 12 \times 28,5 \text{ proc.} = 2736 \text{ Lt}$ VSD įmokų; $800 \times 12 \times 9 \text{ proc.} = 864 \text{ Lt}$ PSD įmokų). Individualios įmonės savininkas Valstybinei mokesčių inspekcijai pateiktoje savo metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje kaip su darbo santykiais susijusių pajamų (02 pajamų rūšies kodas) nedeclaravo. 2010 metais sumokėtos VSD ir PSD įmokos neperskaičiuojamos.

Individualios įmonės savininkas, taip pat ūkinės bendrijos tikrasis narys VSD ir PSD įmokų gali nemokėti, kai individuali įmonė ar ūkinė bendrija veiklos laikinai nevykdo ir yra tai deklaravusi Mokesčių administravimo įstatymo ir jį įgyvendinančių teisės aktų nustatyta tvarka (VSD įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 1 punktas). Sąlygos ir tvarka, kai individuali įmonė ar ūkinė bendrija gali būti pripažinta laikinai nevykdančia veiklos, ir dėl šios priežasties gali laikinai neteikti deklaracijų, numatytos Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (Žin., 2004, Nr. 63-2243) 77 straipsnyje, taip pat Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. liepos 9 d. įsakyme Nr. VA-135 „Dėl mokesčių deklaracijų pateikimo, jų pateikimo termino pratęsimo ir mokesčių mokėtojų laikino atleidimo nuo mokesčių deklaracijų ir (arba) kitų teisės aktuose nurodytų dokumentų pateikimo“ (Žin., 2004, Nr. 109-4117; 2009, Nr. 39-1502). Pagal Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių (Žin., 2005, Nr. 75-2725) 28¹ punktą apskaičiuojant likviduojamų

individualių įmonių savininkų (ūkinių bendrijų tikrųjų narių) išsiimamų individualios įmonės savininko ar ūkinės bendrijos tikrojo nario asmeniniams poreikiams pajamų sumą, mokestinis laikotarpis skaičiuojamas iki šių įmonių (ūkinių bendrijų) veiklos pabaigos, kurios data deklaruojama pateikiamoje Valstybinei mokesčių inspekcijai paskutinio mokestinio laikotarpio pelno mokesčio deklaracijoje.

2. Dėl individualią veiklą vykdančių asmenų VSD ir PSD įmokų.

Pagal VSD įstatymo 2 straipsnio 8 dalį bei 4 straipsnio 3 dalį, individualią veiklą vykdančias asmenys, išskyrus verslo liudijimus turinčius asmenis (toliau – individualią veiklą vykdančias asmenys), priskiriami prie savarankiškai dirbančių asmenų, kurie privalomai draudžiami pensijų socialiniu draudimu pagrindinei ir papildomai pensijos dalims (VSD įstatymo 3 straipsnio 1 punktas), ligos ir motinystės socialiniu draudimu, kai draudžiama tik motinystės, tėvystės ir motinystės (tėvystės) išmokoms gauti (VSD įstatymo 3 straipsnio 2 punktas) ir sveikatos draudimu (VSD įstatymo 3 straipsnio 5 punktas).

Individualią veiklą vykdančioms asmenims, kaip savarankiškai dirbantiems asmenims, Biudžeto rodiklių įstatyme nustatytas valstybinio pensijų bei ligos ir motinystės, kai draudžiama motinystės, tėvystės ir motinystės (tėvystės) pašalpoms, socialinio draudimo bei sveikatos draudimo 37,5 procentų dydžio tarifas ir jo dydžiai atskiroms socialinio draudimo rūšims: pensijų socialiniam draudimui – 26,3 procento, ligos ir motinystės, kai draudžiama motinystės, tėvystės ir motinystės (tėvystės) socialinio draudimo pašalpoms – 2,2 procento, sveikatos draudimui – 9 procentai.

VSD įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 2 punktas numato, kad individualią veiklą vykdančių asmenų VSD įmokų bazę sudaro 50 procentų individualios veiklos apmokestinamųjų pajamų (neatėmus PSD ir VSD įmokų) suma.

Pagal VSD įstatymo 7 straipsnio 4 dalį ir SD įstatymo 17 straipsnio 11 dalį, individualią veiklą vykdančių asmenų VSD ir PSD įmokų bazė kalendoriniais metais negali būti didesnė negu 48 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų einamųjų metų draudžiamųjų pajamų dydžių suma. VSD ir PSD įmokų bazės ribos perskaičiuojamos proporcingai veiklos vykdymo laikotarpiui tais atvejais, kai savarankiškai dirbantys asmenys vykdė veiklą ne visus mokestinius metus.

Pagal SD įstatymo 17 straipsnio 4 dalį ir 18 straipsnio 2 ir 3 dalis, individualią veiklą vykdančių asmenų, išskyrus asmenis, kurie verčiasi žemės ūkio individualia veikla, tačiau kurių pajamos iš šios veiklos nėra apmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo nuostatas, PSD įmokos skaičiuojamos nuo pajamų, nuo kurių skaičiuojamos jų VSD įmokos ir šias įmokas administruoja Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos. Remiantis Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (Žin., 2002, Nr. 73-3085) 17 straipsnio 1 dalies 23 punktu, pajamos iš žemės ūkio veiklos neapmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu tų gyventojų, kurių žemės ūkio valdos ar ūkio ekonominis dydis pagal valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro atliktus skaičiavimus už praėjusių metų mokestinį laikotarpį nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. yra ne didesnis kaip 14 europinių dydžio vienetai (toliau – EDV). Taigi asmenų, kurie vykdo individualią veiklą (įskaitant asmenis, kurie vykdo žemės ūkio individualią veiklą, išskyrus žemės ūkio individualią veiklą vykdančius asmenis, kai jų žemės ūkio valdos dydis yra ne daugiau kaip 14 EDV), PSD įmokas administruoja Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos. Asmenų, kurie vykdo žemės ūkio individualią veiklą, kai žemės ūkio valdos dydis yra ne daugiau kaip 14 EDV, PSD įmokas administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija. Valstybinė mokesčių inspekcija, pateikdama duomenis Fondo valdybai apie žemės ūkio individualią veiklą vykdančius gyventojus, nurodys tuos asmenis, kurių PSD įmokas administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija.

VSD įstatymo 9 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad individualią veiklą vykdančias asmenys turi teisę apskaičiuoti ir sumokėti VSD įmokas avansu, mokant jas kartą per mėnesį, ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio paskutinės dienos. Avansu sumokėtos VSD įmokos negražinamos ir netikslinamos. Pagal VSD įstatymo 9 straipsnio 5 dalį, individualią veiklą vykdančių asmenų VSD įmokos (sumokėtų įmokų ir mokėtinų įmokų sumų skirtumas) nuo jų bazės turi būti

sumokėtos iki metinės pajamų mokesčio deklaracijos pateikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai termino paskutinės dienos.

Pagal SAV pateikimo taisyklių 5.2 ir 8 punktus asmenys, kurie verčiasi individualia veikla, kaip ji apibrėžta Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, Fondo valdybos teritoriniam skyriui turi pateikti SAV pranešimą apie savarankiškai dirbančius asmenis už ataskaitinį mėnesį iki kito mėnesio penkioliktos dienos tuo atveju, jeigu VSD įmokas apskaičiuoja ir sumoka avansu.

Pagal SD įstatymo 18 straipsnio 4 dalį, individualią veiklą vykdančias asmenys kas mėnesį, iki paskutinės mėnesio dienos privalo sumokėti 9 procentų dydžio PSD įmokas nuo minimalios mėnesinės algos, galiojančios tą mėnesį, už kurią mokama įmoka. Jeigu asmuo individualią veiklą vykdė ne visą mėnesį, tai mokėtina mėnesio PSD įmokų suma perskaičiuojama proporcingai veiklos vykdymo laikotarpiui. Tokia PSD įmoka už atitinkamą mėnesį taip pat turi būti sumokėta iki to mėnesio paskutinės dienos. Individualią veiklą vykdančias asmenys gali PSD įmokų kas mėnesį nemokėti, jeigu jie moka ir (arba) už juos yra mokamos SD įstatymo 17 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos PSD įmokos arba jeigu jie yra asmenys, išvardyti SD įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje.

Pasibaigus kalendoriniams metams, asmenys, vykdančias individualią veiklą, turi perskaičiuoti už praėjusius kalendorinius metus mokėtiną PSD įmoką, jei individualios veiklos apmokestinamųjų pajamų suma, nuo kurios skaičiuojamos VSD įmokos, didesnė nei 12 minimalių mėnesinių algų. Sumokėtų ir mokėtinų PSD įmokų sumų skirtumą turi sumokėti iki metinės pajamų mokesčio deklaracijos pateikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai termino paskutinės dienos (SD įstatymo 18 straipsnio 5 dalis).

Individualią veiklą vykdančių asmenų VSD ir PSD įmokų bazės nesutaps tais atvejais, kai 50 procentų individualios veiklos apmokestinamųjų pajamų (neatėmus VSD ir PSD įmokų) suma bus mažesnė nei 12 MMA per metus.

Individualią veiklą vykdančias asmenys VSD įmokas ir PSD įmokas mokės skirtingais įmokų kodais.

Svarbu tai, kad pagal SD įstatymo 8 straipsnio 2 dalį, individualią veiklą vykdančių asmenų privalomasis sveikatos draudimas įsigalioja kitą mėnesį po tos dienos, kai 3 mėnesius iš eilės buvo mokamos PSD įmokos arba nuo tos dienos, kai šie asmenys sumoka 3 minimaliųjų mėnesinių algų dydžio įmoką. Toks privalomojo sveikatos draudimo įsigaliojimo mechanizmas šiems asmenims taikomas tik tuo atveju, jei prieš pradėdami vykdyti individualią veiklą ir mokėti PSD įmokas nuo individualios veiklos pajamų šie asmenys nebuvo valstybės lėšomis privalomuoju sveikatos draudimu apdraustais asmenimis pagal SD įstatymo 6 straipsnio 4 dalį arba nemokėjo (arba už juos nebuvo mokamos) PSD įmokos pagal kitas SD įstatymo 17 straipsnio dalis.

Pavyzdys

Tarkime, kad individualią veiklą vykdančias asmuo 2010 metais PSD įmokas mokėjo kiekvieną mėnesį nuo minimalios mėnesinės algos ($800 \text{ Lt} \times 9 \text{ proc.} = 72 \text{ Lt}$) ir sumokėjo PSD įmokų 864 Lt ($800 \text{ Lt} \times 12 \text{ mėn.} = 9600 \text{ Lt}$; $9600 \text{ Lt} \times 9 \text{ proc.} = 864 \text{ Lt}$). Individualią veiklą vykdančias asmuo VSD įmokų avansu nemokėjo. Tarkime, kad individualią veiklą vykdančio asmens 2010 metų apmokestinamosios pajamos (neatėmus VSD ir PSD įmokų) yra $15\,000 \text{ Lt}$. Vadinasi, individualią veiklą vykdančias asmuo iki 2011 metų gegužės 1 dienos turės sumokėti nuo 7500 Lt (50 proc. nuo $15\,000 \text{ Lt}$) sumos $2137,5 \text{ Lt}$ VSD įmokų ($7500 \text{ Lt} \times 28,5 \text{ proc.} = 2137,5 \text{ Lt}$). PSD įmokų skirtumo mokėti nereikės, nes PSD įmokos sumokėtos nuo 12 MMA sumos, t. y. nuo sumos, didesnės negu apmokestinamųjų pajamų suma, nuo kurios skaičiuojamos VSD įmokos ($7500 \text{ Lt} - 9600 \text{ Lt} = -2100 \text{ Lt}$).

Pavyzdys

Tarkime, kad individualią veiklą vykdančias asmuo 2010 metais PSD įmokas mokėjo kiekvieną mėnesį nuo minimalios mėnesinės algos ($800 \text{ Lt} \times 9 \text{ proc.} = 72 \text{ Lt}$) ir sumokėjo PSD įmokų 864 Lt ($800 \text{ Lt} \times 12 \text{ mėn.} = 9600 \text{ Lt}$; $9600 \text{ Lt} \times 9 \text{ proc.} = 864 \text{ Lt}$). Individualią veiklą vykdančias asmuo VSD įmokų avansu nemokėjo. Tarkime, kad individualią veiklą vykdančio asmens 2010 metų apmokestinamosios pajamos (neatėmus VSD ir PSD įmokų) yra $150\,000 \text{ Lt}$. Vadinasi, individualią veiklą vykdančias asmuo iki 2011 metų gegužės 1 dienos turėtų sumokėti nuo 75000 Lt

(50 proc. nuo 150000 Lt) VSD ir PSD įmokas. Tačiau VSD ir PSD įmokos negali būti mokamos nuo sumos, didesnės kaip 48 einamųjų metų draudžiamųjų pajamų dydžių suma, t. y. 56160 Lt. Vadinasi, individualią veiklą vykdančias asmuo iki 2011 metų gegužės 1 dienos turės sumokėti nuo 56160 Lt sumos VSD įmokų 16005,60 Lt (56160 Lt x 28,5 proc.) ir PSD įmokų skirtumą 4190,40 Lt (56160 Lt x 9 proc. = 5054,40 Lt; 5054,40 Lt – 864 Lt = 4190,40 Lt).

3. Dėl ūkininkų ir jų partnerių VSD ir PSD įmokų.

Remiantis VSD įstatymo 2 straipsnio 8 dalimi, ūkininkai ir jų partneriai, tuo atveju, kai žemės ūkio valdos, įregistruotos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre, ekonominis dydis pagal valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro atliktus skaičiavimus už praėjusių metų mokestinį laikotarpį nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. yra lygus 4 EDV arba didesnis, nustatomi vadovaujantis 1985 m. birželio 7 d. Europos Komisijos sprendimu 85/377/EEB (su vėlesniais pakeitimais), nustatančiu Bendrijos žemės ūkio valdų tipologiją (toliau – ūkininkai ir jų partneriai), yra priskirti prie savarankiškai dirbančių asmenų.

Vadovaujantis VSD įstatymo 4 straipsnio 3 dalimi, savarankiškai dirbantys asmenys, įskaitant ūkininkus ir jų partnerius, privalomai draudžiami pensijų socialiniu draudimu pagrindinei ir papildomai pensijos dalims, ligos ir motinystės socialiniu draudimu, kai draudžiama tik motinystės, tėvystės ir motinystės (tėvystės) išmokoms gauti ir sveikatos draudimu.

Ūkininkai ir jų partneriai, kaip savarankiškai dirbantys asmenys, 2010 metais privalo mokėti VSD ir PSD įmokas pagal tarifus, nustatytus Biudžeto rodiklių įstatyme. Šiame įstatyme jiems nustatytas 37,5 procentų dydžio tarifas, t. y. pensijų socialiniam draudimui – 26,3 procento, ligos ir motinystės, kai draudžiama motinystės, tėvystės ir motinystės (tėvystės) socialinio draudimo pašalpoms – 2,2 procento, sveikatos draudimui – 9 procentai. Įstatyme ūkininkams ir jų partneriams numatytas pereinamasis laikotarpis, kuriam nustatytas sumažintas 16 procentų valstybinio pensijų socialinio draudimo ir motinystės, tėvystės bei motinystės (tėvystės) socialinio draudimo pašalpoms VSD įmokų tarifas 2010 metams.

Pagal SD įstatymo 17 straipsnio 4 dalį ir 18 straipsnio 2 ir 3 dalis ūkininkų ir jų partnerių tuo atveju, kai žemės ūkio valdos ekonominis dydis už praėjusių metų mokestinį laikotarpį nuo sausio 1 dienos iki gruodžio 31 dienos yra didesnis negu 14 EDV, PSD įmokos skaičiuojamos nuo pajamų, nuo kurių skaičiuojamos jų VSD įmokos ir šias įmokas administruoja Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos. Taigi, šių ūkininkų ir jų partnerių PSD ir VSD įmokas (9 procentai sveikatos draudimui ir sumažintas 16 procentų valstybinio pensijų socialinio draudimo ir motinystės, tėvystės bei motinystės (tėvystės) socialinio draudimo pašalpoms tarifas) administruoja Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos. Šie asmenys VSD ir PSD įmokas moka skirtingais įmokų kodais.

Ūkininkų ir jų partnerių, kai žemės ūkio valdos ekonominis dydis už praėjusių metų mokestinį laikotarpį nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. yra ne mažesnis kaip 4 EDV ir ne didesnis kaip 14 EDV, PSD įmokos turi būti mokamos remiantis SD įstatymo 17 straipsnio 9 dalimi ir šias įmokas administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija (SD įstatymo 18 straipsnio 1 dalis). Šių ūkininkų ir jų partnerių VSD įmokas (sumažintas 16 procentų valstybinio pensijų socialinio draudimo ir motinystės, tėvystės bei motinystės (tėvystės) socialinio draudimo pašalpoms tarifas) administruoja Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos.

Pagal VSD įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 2 punktą, ūkininkų ir jų partnerių tuo atveju, kai žemės ūkio valdos ekonominis dydis už praėjusių metų mokestinį laikotarpį nuo sausio 1 dienos iki gruodžio 31 dienos yra didesnis negu 14 EDV, VSD įmokų bazę sudaro kiekvieno asmens žemės ūkio veiklos apmokestinamųjų pajamų (neatėmus PSD ir VSD įmokų) suma, tačiau ne mažesnė negu 12 minimaliųjų mėnesinių algų ir ne didesnė negu 12 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų einamųjų metų draudžiamųjų pajamų dydžių suma. Nurodytiems ūkininkams ir jų partneriams PSD įmokų bazę taip pat sudaro kiekvieno asmens žemės ūkio veiklos apmokestinamųjų pajamų (neatėmus VSD ir PSD) įmokų suma, tačiau ne mažesnė negu 12 minimaliųjų mėnesinių algų ir ne didesnė negu 12 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų einamųjų metų draudžiamųjų pajamų dydžių suma.

Ūkininkų ir jų partnerių tuo atveju, kai žemės ūkio valdos ekonominis dydis už praėjusių metų mokestinį laikotarpį nuo sausio 1 dienos iki gruodžio 31 dienos yra lygus 14 EDV arba mažesnis, VSD įmokų baze laikoma 12 minimaliųjų mėnesinių algų suma.

Vadovaujantis VSD įstatymo 9 straipsnio 5 dalimi, ūkininkų ir jų partnerių, kai žemės ūkio valdos ekonominis dydis už praėjusių metų mokestinį laikotarpį nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. yra ne mažesnis kaip 4 EDV ir ne didesnis kaip 14 EDV, mėnesio VSD įmokos turi būti apskaičiuojamos ir privalomai sumokamos nuo minimaliosios mėnesinės algos per mėnesį už kiekvieną iš nurodytų asmenų kartą per mėnesį ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio paskutinės dienos. Ūkininkų ir jų partnerių, kai žemės ūkio valdos ekonominis dydis už praėjusių metų mokestinį laikotarpį nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. yra didesnis kaip 14 EDV, mėnesio VSD ir PSD įmokos turi būti apskaičiuojamos ir privalomai sumokamos už kiekvieną iš nurodytų asmenų kartą per mėnesį ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio paskutinės dienos nuo jų pačių pasirinktos pajamų sumos, bet ne mažesnės kaip minimalioji mėnesinė alga ir ne didesnės kaip einamųjų metų draudžiamosios pajamos per mėnesį.

Pagal VSD įstatymo 9 straipsnio 5 dalį, ūkininkų ir jų partnerių tuo atveju, kai žemės ūkio valdos ekonominis dydis už praėjusių metų mokestinį laikotarpį nuo sausio 1 dienos iki gruodžio 31 dienos yra didesnis negu 14 EDV, VSD įmokos (sumokėtų ir mokėtinų įmokų sumos skirtumas), nuo asmens pajamų, gautų praėjusiais metais, turi būti sumokėtos iki metinės pajamų mokesčio deklaracijos pateikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai termino paskutinės dienos.

Ūkininkai ir jų partneriai, kai žemės ūkio valdos ekonominis dydis už praėjusių metų mokestinį laikotarpį nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. ne mažesnis kaip 4 EDV ir ne didesnis kaip 14 EDV, kaip savarankiškai dirbantys asmenys socialinio draudimo pranešimų neteikia.

Pagal SAV pateikimo taisyklių 5.3 ir 8 punktus ūkininkai ir jų partneriai, kai žemės ūkio valdos ekonominis dydis už praėjusių metų mokestinį laikotarpį nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. yra didesnis kaip 14 EDV, už ataskaitinį mėnesį iki kito mėnesio 15 dienos Fondo valdybos teritoriniam skyriui turi pateikti SAV pranešimą apie savarankiškai dirbančius asmenis tuo atveju, kai apskaičiuoja ir sumoka VSD įmokas nuo mėnesio sumos, didesnės kaip minimalioji mėnesinė alga.

Pavyzdys

Tarkime, kad ūkininkas, kurio žemės ūkio valdos ekonominis dydis yra didesnis kaip 14 EDV, per 2010 metus nuo 12 MMA sumos 9600 Lt ($800 \text{ Lt} \times 12 \text{ mėn.} = 9600 \text{ Lt}$) sumokėjo VSD įmokų 1536 Lt ($9600 \text{ Lt} \times 16 \text{ proc.} = 1536 \text{ Lt}$) ir PSD įmokų 864 Lt ($9600 \text{ Lt} \times 9 \text{ proc.} = 864 \text{ Lt}$). Tarkime, kad šio ūkininko 2010 metų žemės ūkio veiklos apmokestinamosios pajamos (neatėmus VSD ir PSD įmokų) yra 13000 Lt. Vadinasi, ūkininkas iki 2011 metų gegužės 1 dienos turės sumokėti VSD įmokų skirtumą 544 Lt ($13\,000 \text{ Lt} \times 16 \text{ proc.} = 2080 \text{ Lt}$; $2080 \text{ Lt} - 1536 \text{ Lt} = 544 \text{ Lt}$).

Tarkime, kad šio ūkininko 2010 metų žemės ūkio veiklos apmokestinamosios pajamos (neatėmus VSD ir PSD įmokų) yra 25000 Lt. Vadinasi, ūkininkas iki 2011 metų gegužės 1 dienos turės sumokėti 710,40 Lt VSD įmokų skirtumą nuo sumos, neviršijančios 12 einamųjų metų draudžiamųjų pajamų dydžio, t.y. ne didesnės kaip 14040 Lt ($14\,040 \text{ Lt} \times 16 \text{ proc.} = 2246,40 \text{ Lt}$; $2246,40 \text{ Lt} - 1536 \text{ Lt} = 710,40 \text{ Lt}$).

Vadovaujantis VSD įstatymo 8 straipsnio 3 dalimi, ūkininkai ir jų partneriai tuo atveju, kai žemės ūkio valdos ekonominis dydis už praėjusių metų mokestinį laikotarpį nuo sausio 1 dienos iki gruodžio 31 dienos yra ne mažesnis kaip 4 EDV ir ne didesnis kaip 14 EDV VSD įmokų gali nemokėti jeigu:

- 1) gauna socialinio draudimo senatvės ar socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) pensiją, paskirtą pagal Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymą;
- 2) gauna šalpos pensiją ar šalpos kompensaciją, išskyrus šalpos našlaičių pensiją, paskirtą pagal Valstybinių šalpos išmokų įstatymą;
- 3) gauna su socialinio draudimo santykiais susijusią (socialinio draudimo) senatvės ar netekto darbingumo (invalidumo) pensiją iš Europos Sąjungos valstybės narės, kitos Europos

ekonominės erdvės valstybės, Šveicarijos Konfederacijos arba šalies, su kuria Lietuvos Respublika yra sudariusi tarptautinę sutartį dėl socialinės apsaugos taikymo.

4. Dėl asmenų, gaunančių pajamas iš sporto ar atlikėjo veiklos, taip pat asmenų, gaunančių pajamas pagal autorines sutartis, VSD ir PSD įmokų.

Pagal SD įstatymo 17 straipsnio 3 dalį, asmenys, gaunantys pajamas pagal autorinę sutartį, taip pat sporto veiklos, atlikėjo veiklos pajamas, išskyrus asmenis, kurie verčiasi atitinkama individualia veikla, moka 6 procentų dydžio PSD įmokas, o draudėjai – 3 procentų PSD įmokas nuo pajamų, nuo kurių skaičiuojamos VSD įmokos.

VSD įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte ir šio straipsnio 5 dalyje nurodyti asmenys, gaunantys pajamas pagal autorinę sutartį, taip pat sporto veiklos, atlikėjo veiklos pajamas, privalomai draudžiami atitinkamų rūšių valstybiniu socialiniu draudimu, įskaitant sveikatos draudimą. Šiuo atveju VSD įmokos, įskaitant PSD įmokas, priskaičiuojamos ir sumokamos nuo pajamų, gautų iš sporto ir (ar) atlikėjo veiklos, ir (ar) pajamų, gautų pagal autorines sutartis.

Nuo pajamų, gautų iš sporto veiklos ar atlikėjo veiklos iš draudėjo, su kuriuo asmuo tuo pat metu yra susijęs darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais, taip pat nuo VSD įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte išvardintų asmenų - nuolatinių Lietuvos gyventojų, kaip jie apibrėžti Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, gautų pajamų pagal autorines sutartis iš draudėjo – Lietuvos vieneto, kaip ši sąvoka apibrėžta Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, VSD įmokos visoms draudimo rūšims apskaičiuojamos pagal Biudžeto rodiklių įstatyme nustatytus tarifus. Pagal šį įstatymą, nuo minėtų asmenų pajamų VSD įmokos apskaičiuojamos pagal nustatytą draudėjų bendrąjį valstybinio pensijų, ligos ir motinystės, nedarbo socialinio draudimo ir sveikatos draudimo įmokų 30,8 procento dydžio tarifą (pensijų socialiniam draudimui – 23,3 procento, ligos ir motinystės socialiniam draudimui – 3,4 procento, nedarbo socialiniam draudimui – 1,1 procento, sveikatos draudimui – 3 procento), draudėjų mokamą nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokų tarifą (I grupė – 0,9 procento, II grupė – 0,33 procento, III grupė – 0,18 procento), apdraustųjų valstybinio socialinio draudimo įmokų tarifus: (pensijų socialiniam draudimui - 3 procentai; sveikatos draudimui - 6 procentai). Pereinamuoju laikotarpiu 2010 metams asmenims, gaunantiems pajamas iš sporto veiklos ar atlikėjo veiklos, kai asmuo tuo pat metu yra susijęs su draudėju darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais, taip pat VSD įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte išvardintiems asmenims - nuolatiniams Lietuvos gyventojams, kaip jie apibrėžti Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, gaunantiems pajamas pagal autorines sutartis iš draudėjo – Lietuvos vieneto, kaip ši sąvoka apibrėžta Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, kurie VSD įstatymo nustatyta tvarka privalomai draudžiami visų rūšių socialiniu draudimu, nustatytas sumažintas 16 procentų VSD įmokų tarifas (proporcingai Biudžeto rodiklių įstatymo 3 straipsnio atitinkamose dalyse nurodytiems valstybinio socialinio draudimo, išskyrus sveikatos draudimą, rūšių tarifams).

Pavyzdys

Tarkime, kad draudėjas, su kuriuo asmuo yra susijęs darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais, priskaičiavo ir išmokėjo jam 7000 Lt pagal atlikėjo ar sporto veiklą. Nuo priskaičiuotų 7000 Lt pajamų draudėjas tą pačią dieną privalo apskaičiuoti ir sumokėti 1750 Lt VSD ir PSD įmokų ($7000 \text{ Lt} \times (17 \text{ proc. draudėjo} + 8 \text{ proc. apdraustojo}) = 1750 \text{ Lt}$).

Pagal VSD įstatymo 4 straipsnio 5 dalį, nuolatiniai Lietuvos Respublikos gyventojai, kaip jie apibrėžti Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme (toliau – nuolatiniai Lietuvos Respublikos gyventojai), kurie nėra išvardinti VSD įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte ir gauna pajamas pagal autorines sutartis, iš draudėjo – Lietuvos vieneto, kaip ši sąvoka apibrėžta Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme (toliau – Lietuvos vienetas) privalomai draudžiami pensijų socialiniu draudimu pagrindinei ir papildomai pensijos dalims, ligos ir motinystės socialiniu draudimu ir sveikatos draudimu, išskyrus atvejus, kai tokios pajamos gaunamos verčiantis individualia veikla. Nuolatiniai Lietuvos Respublikos gyventojai, gaunantys pajamas iš sporto veiklos ar atlikėjo veiklos, kaip šios sąvokos apibrėžtos Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, iš draudėjo – Lietuvos vieneto, su kuriuo

jie nesusiję darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais taip, kaip šie santykiai apibrėžti Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, privalomai draudžiami pensijų socialiniu draudimu pagrindinei ir papildomai pensijos dalims, ligos ir motinystės socialiniu draudimu, kai draudžiama tik motinystės, tėvystės ir motinystės (tėvystės) išmokoms gauti ir sveikatos draudimu, išskyrus atvejus, kai tokios pajamos gaunamos verčiantis individualia veikla. Nurodytu atveju VSD įmokų bazę sudaro 50 procentų pajamų, gautų už sporto ir (ar) atlikėjo veiklą, ir (ar) pagal autorinę sutartį sumos (VSD įstatymo 7 straipsnio 3 dalis).

Nuo nuolatinių Lietuvos gyventojų, kurie nėra išvardinti VSD įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte, gaunančių pajamas pagal autorines sutartis iš draudėjo – Lietuvos vieneto pajamų, (VSD įstatymo 4 straipsnio 5 dalis), VSD įmokos apskaičiuojamos pagal Biudžeto rodiklių įstatyme nustatytus tarifus: apdraustųjų (pensijų socialiniam draudimui - 3 procentai; sveikatos draudimui - 6 procentai); draudėjų bendrąjį valstybinio pensijų, ligos ir motinystės socialinio draudimo bei sveikatos draudimo įmokų 29,7 procento dydžio tarifą ir jo dydžius atskiroms socialinio draudimo rūšims: (pensijų socialiniam draudimui - 23,3 procento; ligos ir motinystės socialiniam draudimui - 3,4 procento; sveikatos draudimui - 3,0 procentai).

Pavyzdys

Tarkime, kad draudėjas Lietuvos vienetas nuolatiniam Lietuvos gyventojui, kuris nėra nurodytas VSD įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte, priskaičiavo ir išmokėjo jam 7000 Lt pagal autorinę sutartį. Nuo priskaičiuotų 3500 Lt (50 proc. pajamų pagal autorinę sutartį) draudėjas tą pačią dieną privalo apskaičiuoti ir sumokėti 1354,50 Lt VSD ir PSD įmokų ($3500 \text{ Lt} \times (29,7 \text{ proc. draudėjo} + 9 \text{ proc. apdraustojo}) = 1354,50 \text{ Lt}$).

Nuo pajamų, gautų iš sporto veiklos ar atlikėjo veiklos, kai asmuo tuo pat metu nėra susijęs su draudėju darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais (VSD įstatymo 4 straipsnio 5 dalis), VSD įmokos apskaičiuojamos pagal Biudžeto rodiklių įstatyme nustatytus tarifus: apdraustųjų (pensijų socialiniam draudimui - 3 procentai; sveikatos draudimui - 6 procentai); draudėjų (pensijų socialiniam draudimui - 23,3 procento; sveikatos draudimui - 3,0 procentai, ligos ir motinystės, kai draudžiama motinystės, tėvystės ir motinystės (tėvystės) pašalpoms - 2,2 procento).

Pavyzdys

Tarkime, kad draudėjas, su kuriuo asmuo nėra susijęs darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais, priskaičiavo ir išmokėjo jam 7000 Lt pajamų sumą už sporto ar atlikėjo veiklą. Nuo priskaičiuotų 3500 Lt (50 proc. pajamų iš sporto ar atlikėjo veiklos) draudėjas tą pačią dieną privalo apskaičiuoti ir sumokėti 1312,50 Lt VSD ir PSD įmokų ($3500 \text{ Lt} \times (26,3 \text{ proc. draudėjo} + 2,2 \text{ proc. draudėjo} + 9 \text{ proc. apdraustojo}) = 1312,50 \text{ Lt}$).

Pagal SD įstatymo 18 straipsnio 3 dalį, asmenų, gaunančių pajamas pagal autorinę sutartį, taip pat sporto veiklos, atlikėjo veiklos pajamas, išskyrus asmenis, kurie verčiasi atitinkama individualia veikla, PSD įmokos skaičiuojamos ir mokamos VSD įstatymo nustatyta tvarka nuo pajamų, nuo kurių skaičiuojamos VSD įmokos. Kadangi už asmenis, gaunančius pajamas pagal autorines sutartis, taip pat asmenis gaunančius pajamas iš sporto ir (ar) atlikėjo veiklos, draudėjo ir apdraustojo asmens VSD įmokas į Valstybinio socialinio draudimo fondą priskaičiuoja, išskaito ir sumoka draudėjas atitinkamo atlygio išmokėjimo dieną, kuri laikoma asmens socialinio draudimo pradžios data (VSD įstatymo 9 straipsnio 1 dalis), tai ir PSD įmokas nuo nurodytų asmenų pajamų draudėjas privalo priskaičiuoti, išskaityti ir sumokėti atitinkamo atlygio išmokėjimo dieną.

Vadovaujantis VSD įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 27 punktu, VSD ir PSD įmokos neskaičiuojamos nuo autoriams ir gretutinių teisių subjektams mokamo atlyginimo už kūrinį ir gretutinių teisių objektų panaudojimą pagal suteiktas licencijas panaudoti kūrinius ar gretutinių teisių objektus, taip pat nuo autoriams ir gretutinių teisių subjektams mokamo kompensacinio atlyginimo už knygų panaudą bibliotekose, kūrinių atgaminimą reprografijos būdu ir kūrinių bei gretutinių teisių objektų atgaminimą asmeniniais tikslais, pajamų, gautų už perduotą ar pagal licencinę sutartį suteiktą teisę naudotis pramoninės nuosavybės objektu.

5. Dėl VSD įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų asmenų PSD įmokų.

Pagal VSD įstatymo 4 straipsnio 2 ir 9 dalis vidaus tarnybos sistemos pareigūnai, Valstybės saugumo departamento sistemos, Specialiųjų tyrimų tarnybos ir Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos bei jam pavaldžių įstaigų ir įmonių pareigūnai, krašto apsaugos sistemos profesinės karo tarnybos kariai ir Antrajame operatyvinių tarnybų departamente prie Krašto apsaugos ministerijos civilinę krašto apsaugos tarnybą atliekantys statutiniai tarnautojai yra privalomai draudžiami pensijų socialiniu draudimu pagrindinei ir papildomai pensijos dalims, nedarbo draudimu ir sveikatos draudimu. Pagal SD įstatymo 17 straipsnio 2 dalį, minėti asmenys moka 6 procentų dydžio PSD įmokas nuo VSD įstatymo nustatyta tvarka asmeniui apskaičiuotų pajamų, nuo kurių skaičiuojamos VSD įmokos. Pagal SD įstatymo 18 straipsnio 3 dalį ir VSD įstatymo 9 straipsnio 1 ir 2 dalis draudėjas minėtų asmenų PSD įmokas priskaičiuoja, išskaito ir sumoka ne vėliau kaip iki kito mėnesio 15 dienos.

PRIDEDAMA. Lentelė, 7 lapai.

L.e. direktoriaus pareigas

Česlava Zabulėnienė

Originalas siunčiamas nebus.

Linas Morkūnas, tel. (8 5) 272 3205, el. p. linas.morkunas@sodra.lt

Daiva Tamulevičiūtė tel. (8 5) 273 31 57, el. p. daiva.tamuleviciute@sodra.lt